

Escenificar un llibre

Sobre les possibilitats d'adaptació d'un text escrit per a la seva representació

«... cada persona és un armari ple
d'històries, només cal obrir els calaixos,... »

Tahar Ben Jelloun

Quan observem els infants jugant al pati, al racó de joc simbòlic o mentre manipulen plastilina, ens adonem de com es desfoguen, com viuen altres vides i s'apropien de personatges imaginaris o reals. Apareixen els sentiments somniats, les emocions prenen vida i interpreten i improvisen el seu «paper» amb més o menys habilitat però amb tot l'entusiasme possible.

Potenciar aquest moments i fer-los evidents és una de les activitats més positives per al creixement educatiu de l'alumnat. I per això, a la biblioteca, és bo oferir moments per a la representació dels contes que ens han agradat, escenificant-los de diverses maneres.

Els contes o els textos que volem oferir als companys poden tenir diferents formes. Poden ser espectacles executats amb la música o la dansa, petites obres d'ombres xineses, els teatrins kamishibais, les titelles de tota mena, personatges o textos llegits.

És important que els alumnes puguin parlar d'allò que els agrada del conte triat per a l'adaptació, dels personatges, que puguin comparar-ho amb els seves pròpies vides, que trobin l'essència, que s'apropiïn del relat.

La finalitat no és fer actors i actrius sinó emprar un recurs que permeti als alumnes observar, desenvolupar les capacitats expressives i la sensibilitat artística, estimular la seva creació sincera, divertir-se, sentir-se valorats, a més a més d'ajudar a establir vincles de relació i cohesió entre els uns i els altres.

El paper protagonista no sempre ha de recaure en l'alumne més notable, el que té la millor dicció. Sempre és bo que puguem descobrir les habilitats ocultes d'altres infants més discrets, més tímids.

Abans dels sis anys, normalment, no és convenient fer-los entrar en el joc de representar davant dels altres, malgrat siguin capaços de ficar-s'hi en la pell del personatge.

En general, tampoc cal dedicar moltes sessions a la memorització del text, és preferible deixar que flueixi la improvisació.

Històricament, la narrativa i el joc dramàtic, els contes i el teatre, són dos dels eixos sobre els quals s'ha anat formant la personalitat de l'ésser humà, combinant experiència i coneixement.

La pràctica: Un conte amb objectes sorprenents

Quan una cirera és la Caputxeta i un mocador és l'ocell blau

El treball cooperatiu es concreta en una acció habitual a la biblioteca escolar. Els alumnes de cursos superiors preparen un projecte de representació d'un conte o un poema als companys de cicle infantil.

Edat:

A partir de 6 anys

Nombre d'alumnes:

De 2 a 6

Objectiu:

- Interpretar un conte emprant objectes que estimulin la imaginació de l'oient.

Recursos:

Temps: 10 minuts aprox. (i les sessions de preparació que calguin)

Espai: biblioteca

Materials:

Un conte
Objectes diversos reutilitzats o de rebuig.

Una de les pràctiques és fer-ho amb objectes rars, allunyats del realisme figuratiu que emana de les imatges dels àlbums il·lustrats.

El text es prepara per ser narrat amb el suport visual d'uns elements que permetran entrar fàcilment en la lògica simbòlica.

De vegades s'empren botelles i altres flascons que encarnen els personatges. Així, una colònia pot ser una princesa, un pot de sabó de 3000 ml. esdevé un gegant i un polvoritzador un drac terrible que treu foc pels queixals.

També es poden utilitzar mocadors per representar ocells, cintes mètriques de fuster poden conformar cases, arbres o espases. Sense oblidar les joguines, són una mina.

Les fruites i altres productes també poden simbolitzar personatges segons els seus colors, formes o mides: una cirera és *la Caputxeta*, una patata és el llop i una pruna, l'àvia.

Tots els objectes tenen la seva gràcia. Una esponja, un raspall, una cassola o una pilota, formen part d'aquest món màgic en que només cal deixar-se endur per

l'imaginari.

Les primeres funcions poden ser narracions extretes de llibres que permetin la seva adaptació sense grans esforços (per exemple «la rateta presumida»¹).

Si el resultat final no és fidel a l'original és senyal que els alumnes s'han fet seus els personatges, els han donat vida i els han fet moure's en altres paràmetres, en altres espais, en altres temps. El resultat no és el més important, allò que compta és el procés.

1. LÓPEZ PARREÑO, J.A. *La rateta presumida*. Ed. Kalandraka. Pontevedra: 2002

Jaume Centelles
Mestre responsable de la biblioteca
del CEIP Sant Josep – El Pi de l'Hospitalet